

Adolf Hitler

Hitlerjeva mladost

- Kot 5. otrok se je rodil **20. aprila 1889** v mestecu Braunu am Inn, očetu Alosiu Hitlerju in Klari Pözl.
- Tu je naredil 5 let osnovne šole in se nato preselil na Dunaj, da bi študiral slikarstvo, a so ga na univerzi dvakrat zavrnil.
- Pri 25 letih se je preselil v München, da bi se izognil vpoklicu v vojsko.
- Zaradi pomanjkanja denarja pa se je leto zatem prostovoljno **javil v nemško vojsko.**
- Bojeval se je tudi na zahodni fronti (bitka pri Ypresu)

Kdaj se je pojavilo hitlerjanstvo?

- Po 1. svetovni vojni je delal pri armadi, sodeloval je tudi v politiki.
- Predan vojak in dvakrat **odlikovan za pogum**.
- Leta 1920 vstop v Nemško delavsko stranko
- 24. februarja leta 1920 je Hitler **dosegel velik uspeh (govor)** – tako je pridobil samozavest.
- Leta 1923 jo preimenuje v **Nacionalistično nemško delavsko stranko – nacistično stranko**.
- **SA**-tolpa nekdanjih vojakov, nasilje v Münchnu.
- **Poskus zrušenja Bavarske vlade**, kot uvod v napad nad Berlin
- Hitler obsojen na 5 let zapora, vendar je tam preživel le slabo leto. Napiše Mein Kampf.

Mein Kampf (Moj boj)

- V zaporu je narekoval Mein Kampf sozaporniku **Rudolfu Hessu**, ki je pozneje postal namestnik vodje Nacistične Stranke.
- Podal je temelje svojega poziva za **Ein Reich, Ein Volk, Ein Führer** (Ena država, en narod, en vodja).
- Nameraval je tudi pretrgati vsiljen **versajski vojni sporazum** po prvi svetovni vojni in osvojiti vzhod.
- Izrazil je svoje nezadovoljstvo nad demokracijo in gnev nad **Judi, Slovani** in **Romi**. Utemeljeval je **arijsko raso** kot raso gospodarjev.

Arijska rasa in svastika

- Trditve, da indoevropski jezik izvira iz arijskega predhodnika.
- “Arijska rasa je zaslužna za ves napredek človeštva in je bila boljša od vseh drugih ras.”
- Ariji so svetlolasi, modrooki in svetlopolti.
- Upravičevanje podrejanje slovanskih narodov, Judov in Romov.
- Nekoč **simbol sreče** in napredka, so sprejeli nacisti, da bi utemeljevali zgodovinsko upravičenost svojega poslanstva.

Kako je nacistom uspelo?

- Leta **1927** je organiziral **Hitlerjevo mladino** za dečke stare od 15 – 18 let, za dekleta in za ženske. (članstvo je bilo kasneje tudi obvezno).
- Leta **1928** so bile v Nemčiji parlamentarne volitve, kjer je Hitlerjeva stranka dobila le 2% glasov.
- Hitlerjeva stranka postane največja samostojna stranka v državi, ko vladajoča koalicija razpade.
- **Zlom Newyorške borze leta 1929** je zelo zamajal že tako krhko gospodarstvo v Nemčiji.
- Leta **1932** se je potegoval za predsedniški stolček, a je izgubil, zato pa prevzel vlogo nemškega **kanclerja januarja leta 1933**.
- Leto kasneje je njegova stranka dobila **večino vlade**. Nekaj mesecev kasneje je uvedel **lastno diktaturo** in edini nedotaknjeni ustanovi pustil cerkev in armado.
- Na Hitlerjevo stran javno stopi nemška armada in Hitler je v svojih rokah imel vso oblast. Združil je vlogo kanclerja in predsednika ter postal **vrhovni poveljnik oboroženih sil in državni poglavar**.
- Začele so se dogajati grozote, ki so pretresle cel svet – umrlo je več kot **50 milijonov ljudi**.

Plameni nad Berlinom

- Hitlerjevo imenovanje za kanclerja je tvegano.
- Njegova stranka je bila najmočnejša stranka v **Reichstagu**.
- **Konservativni politiki**, ki niso hoteli v koalicijsko vlado z njim, so se prepričevali, da bo Hitlerja ukrotila odgovornost položaja.
- Prva priložnost, da nemški narod presodi novo vlado je bila predvidena za začetek marca, ko naj bi potekale **volitve v Raichstag**.
- Le nekaj dnevi pred volitvami so nacisti prejeli veliko podporo.
- 27.februarja je **Raichtag zajel požar**. Sumi, da so ga zanetili komunisti kot znamenje za rdečo revloucijo.
- Hitler je razglasil **izredne razmere** ⇒ državljsanske svoboščine ukinejo, policija je dobila pooblastila, da je lahko zapirala in aretirala brez sojenja.
- Tako so prijeli in zaprli na tisoče komunistov, poslancev in liberalcev.
- Nekateri sumijo, da je požar podtaknila celo nacistična milica, ki je delovala po ukazih **Gobbelsa** (vodja propagande).

Temelji terorja

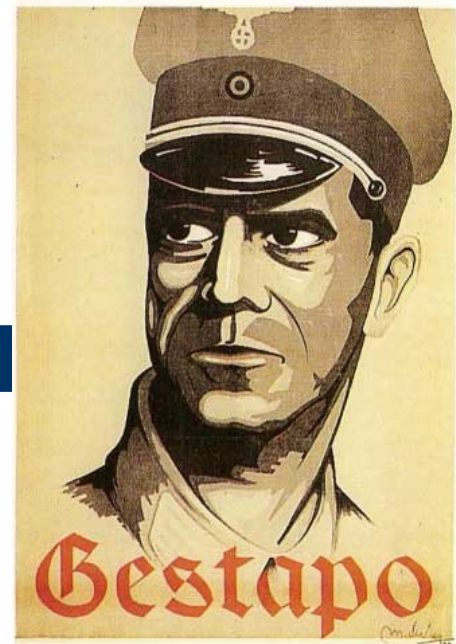

Schutzstaffel

- **Gestapo** (*Geheime Staatspolizei*) je bila tajna državna policija, ustanovljena leta 1933 za aretacije in zasliševanja političnih osumljencev.
- **SA** (*Sturmabteilung*) nacistična milica, ustanovljena leta 1923.
- **SS** (*Schutzstaffel*) veja članov nacistične stranke v črnih uniformah, fanatično zvestih Hitlerju. Najprej so bili telesni stražarji, kasneje so prerasli v vojsko, zadolženo za koncentracijska taborišča.

“Noč dolgih nožev”

- SA z **Röhm**-om na čelu, je imel že več kot dva milijona pripadnikov, imeli v mislih združitev SS in SA, ter narediti socialistično revolucijo.
- Leta 1934 - informacije **SS** in **Gestapa**, da voditelji **SA** pripravljajo zaroto, da bi ga zrušili.
- Oficirji SS so **Röhma** zaprli v zapor in mu ponudili, naj naredi samomor, na koncu je bil ustreljen
- Tisto noč in čez konec tedna so pomorili še veliko drugih vodij SA in ostalih nasprotnikov Hitlerja.
- Pobitih na stotine ljudi celo na tisoče.
- Tako je Hitler očistil njegove organizacije ljudi, proti njemu – dobil je še večjo moč (ustrahovanje).

Koncentracijska taborišča

- Prva koncentracijska taborišča so nastala takoj po nacističnem prevzemu oblasti **januarja 1933**.
- Koncentracijskih uničevalnih taborišč je bilo največ na Poljskem.
- Vanje so zapirali politične nasprotnike, Žide, Slovane, homoseksualce, delomrzneže ter Rome.
- Suženjsko delo, fizični obračuni, stradanje, zastrupljanje ljudi s plinom.
- Najhujši pokoli so se dogajali v poljskem taborišču **Auschwitz** in **Mauthausen**.

Hitlerjeva vloga v 2. svetovni vojni

- Po podtaknjenem požaru v Reichstagu je Hitler uvedel enostrankarsko diktaturo ter naslednje leto v noči dolgih nožev odstranil vse svoje tekmece.
- Začel je oboroževati nemško vojsko in napravil prve korake k načrtovanju tretjega Rajha.
- Najprej je bil njegov cilj **zavzetje Avstrije**, kar mu je 25. julija 1934 tudi uspelo, potrditev o priključitvi pa je bila izdana šele 10. aprila 1938.
- Prvega marca leta 1936 je dosegel ponovno osvojitve Porenja.
- S priključitvijo Avstrije k Nemčiji so bila odprta vrata proti **Češkoslovaški in celotni jugovzhodni Evropi**.

Hitlerjeva vloga v 2. svetovni vojni

- S **Stalinom** je sklenil Nemško-sovjetski sporazum o nenapadanju, da je lahko zasedel Poljsko, julija 1941 pa ga je prekršil z napadom na Sovjetsko zvezo.
- 3. aprila 1939 je Hitler začel s pripravami za napad na Poljsko. Ker pa je vedel, da ima Poljska zagotovljeno pomoč Velike Britanije, je zavlačeval z napadom.
- 22. maja 1939 je Hitler z **Mussolinijem** podpisal **jekleni pakt** ali vojaško zavezništvo, kateremu se je nato pridružila tudi Japonska.
- Prvega septembra 1939 pa se je napad na Poljsko res zgodil.
- Velika Britanija in Francija, kot zaveznici Poljske, sta Nemčiji 3. septembra istega leta napovedali vojno.
- Nato so se vrstili številni napadi Nemcev: Danska, Norveška, Belgija, Nizozemska, kot zadnja pa je prišla na vrsto Francija-razdelili so jo na dva dela.

Hitler in Stalin

Mussolini in Hitler

Hitlerjev konec

- **Prvi poraz** je Hitler doživel v bombnem napadu 15. avgusta z Veliko Britanijo.
- **Usoden** je bil napad na Sovjetsko zvezo 22. julija 1941. V odločilni bitki pri Stalingradu 31. januarja 1943 je Nemčija doživela velik poraz, ki je pomenil **konec tretjega Rajha**.
- 1944 je bil tudi poskus **atentata na Hitlerja**, ki ga je vodil častnik Klaus Stauffenberg.
- Italija je pol leta kasneje napovedala vojno Nemčiji in nemška vojska je tonila v pogubo.
- Skril se je v svoje zaklonišče.
- Poročil se je s svojo dolgoletno ljubico Evo Braun, nato sta skupaj naredila **samomor**.
- Tako je **30. aprila 1945** v Berlinu umrl eden največjih svetovnih diktatorjev.

Bitka pri Stalingradu

Eva Braun

Viri

- Kdaj, kje, zakaj in kako se je zgodilo, več avtorjev, založba Mladinska knjiga, 2005
- Največje skrivnosti preteklosti, več avtorjev, založba Mladinska knjiga, 2004
- Velika Enciklopedija zgodovine, založba Mladinska knjiga, 1996
- Wikipedia: http://sl.wikipedia.org/wiki/Adolf_Hitler